

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 października 2006 r.

w sprawie udzielania ochrony i pomocy świadkom koronnym i innym uprawnionym osobom

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. Nr 114, poz. 738, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki, zakres, sposób udzielania, wykonywania, cofania oraz zakończenia ochrony osobistej i pomocy osobom chronionym, którymi w rozumieniu rozporządzenia są:

- 1) świadek koronny i osoby dla niego najbliższe, jeżeli na podstawie postanowienia prokuratora zostali objęci ochroną osobistą, zwaną dalej „ochroną”, lub pomocą;
- 2) podejrzany, który spełnił warunki przewidziane w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym, zwanej dalej „ustawą”, oraz osoby dla niego najbliższe, jeżeli na podstawie postanowienia prokuratora zostali objęci ochroną lub pomocą.

2. Rozporządzenie dotyczy pomocy udzielanej osobom chronionym w formach określonych w art. 14 ust. 1, 1b, 2 i 3 oraz art. 19 ust. 1 i 2 ustawy.

§ 2. 1. Wniosek o udzielenie ochrony lub pomocy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 i 2 ustawy, składa się w formie pisemnej lub ustnie do protokołu.

2. We wniosku o udzielenie ochrony lub pomocy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 i 2 ustawy, wskazuje się okoliczności uprawdopodobniające zagrożenie życia lub zdrowia każdej osoby, która ma być chroniona.

§ 3. 1. Komendant Główny Policji lub Dyrektor Generalny Służby Więziennej przedstawia osobie wnioskującej o udzielenie ochrony zasady i zalecenia w zakresie ochrony oraz odbiera od tej osoby pisemne zobowiązania do wykonywania obowiązków oraz do przestrzegania zasad i zaleceń w zakresie ochrony, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy.

2. Komendant Główny Policji lub Dyrektor Generalny Służby Więziennej przesyła prokuratorowi prowadzącemu postępowanie kopię zasad i zaleceń oraz pisemnych zobowiązań, o których mowa w ust. 1, wraz z informacją o planowanych formach ochrony lub pomocy.

§ 4. W zasadach i zaleceniach, o których mowa w § 3 ust. 1, w szczególności określa się:

- 1) działania, które ze względów bezpieczeństwa osoba chroniona musi podejmować oraz których z tych samych względów nie może podejmować;

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2001 r. Nr 5, poz. 40, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2005 r. Nr 90, poz. 757 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1078.

2) informacje, które osoba chroniona przekazuje Komendantowi Głównemu Policji, dotyczące w szczególności kontaktów rodzinnych, towarzyskich i przestępczych, stanu majątkowego, stanu zdrowia i innych okoliczności istotnych dla wykonywania ochrony lub pomocy.

§ 5. Przed udzieleniem ochrony lub pomocy oraz w trakcie udzielania można przeprowadzać badania psychofizjologiczne i psychologiczne osób obejmowanych ochroną lub pomocą, za ich pisemną zgodą.

§ 6. 1. Ochrona może być udzielona, jeżeli zaistniały okoliczności wskazujące na prawdopodobieństwo powstania sytuacji powodującej konieczność bezpośredniego przeciwdziałania zagrożeniu życia lub zdrowia osoby chronionej.

2. Ochrona polega na:

- 1) stałej obecności policjantów w pobliżu osoby chronionej albo dostosowaniu przez Dyrektora Generalnego Służby Więziennej warunków tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności do wymogów zapewniających osobie chronionej osobiste bezpieczeństwo w areszcie śledczym lub zakładzie karnym;
- 2) czasowej obecności policjanta lub policjantów w pobliżu osoby chronionej;
- 3) czasowej obserwacji osoby chronionej i otoczenia, w którym przebywa;
- 4) wskazywaniu osobie chronionej bezpiecznego miejsca przebywania oraz czasu i sposobu przemieszczania się;
- 5) określaniu zakresu, warunków i sposobu kontaktowania się osoby chronionej z innymi osobami.

§ 7. 1. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu może być udzielona przede wszystkim w przypadkach konieczności zapewnienia długotrwałej ochrony lub stwierdzenia, że ochrona osobista nie wystarczy do skutecznego przeciwdziałania zagrożeniu życia lub zdrowia osoby chronionej.

2. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu polega na podejmowaniu przedsięwzięć o charakterze organizacyjnym lub finansowym, umożliwiających osobie chronionej pobyt w miejscu innym niż dotychczasowe, a w szczególności na:

- 1) udostępnieniu tymczasowego lokalu mieszkalnego, zapewniającego podstawowe potrzeby bytowe;
- 2) pomocy w wynajęciu lub zakupie mieszkania;
- 3) pomocy w przeprowadzce lub zagospodarowaniu;
- 4) pomocy w umieszczeniu dzieci w szkole, przedszkolu lub żłobku;

5) podejmowaniu czynności niezbędnych do:

- a) ochrony mieszkania i mienia pozostawionych w poprzednim miejscu pobytu,
- b) roztoczenia opieki nad pozostawioną osobą niepełną lub chorą, którą osoba chroniona się opiekowała,
- c) załatwienia innych ważnych spraw życiowych związanych ze zmianą miejsca pobytu.

§ 8. 1. Pomocy, o której mowa w art. 14 ust. 1b ustawy, udziela się, jeżeli ze względu na warunki wykonywania ochrony lub brak ubezpieczenia zdrowotnego osoba chroniona nie może korzystać ze świadczeń opieki zdrowotnej według procedur ustalonych w ramach finansowania tych świadczeń ze środków publicznych.

2. W razie przyznania osobie chronionej pomocy, o której mowa w art. 14 ust. 1b ustawy, Komendant Główny Policji może wskazywać lekarzy i placówki medyczne, od których osoba chroniona powinna uzyskiwać świadczenia opieki zdrowotnej.

3. Osoba chroniona jest obowiązana stosować się do warunków korzystania z pomocy, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku niestosowania się do warunków określonych w ust. 2 i 3 osobę chronioną można pozbawić pokrycia lub zwrotu kosztów uzyskiwania świadczeń opieki zdrowotnej.

§ 9. 1. Pomoc w zakresie zmiany miejsca zatrudnienia może być udzielona:

- 1) jeżeli zagrożenie życia lub zdrowia osoby chronionej jest związane z dotychczasowym miejscem zatrudnienia;
- 2) w razie konieczności zapewnienia źródła utrzymania osobie chronionej, która zmieniła miejsce pobytu.

2. W zakresie zmiany miejsca zatrudnienia osobie chronionej może być udzielona pomoc polegająca na:

- 1) uzyskiwaniu i przekazywaniu informacji o możliwościach zatrudnienia;
- 2) umożliwieniu uzyskania nowych kwalifikacji lub podniesienia poziomu wykształcenia.

3. Przy udzielaniu pomocy, o której mowa w ust. 1, Komendant Główny Policji uwzględnia, w miarę możliwości, kwalifikacje zawodowe i inne warunki osobiste osoby chronionej.

§ 10. 1. Osobie chronionej można wydać dokumenty umożliwiające używanie innych niż własne danych osobowych w przypadku szczególnego zagrożenia jej życia lub zdrowia, a także w przypadkach:

- 1) jeżeli inne formy ochrony lub pomocy nie są wystarczające do zapewnienia bezpieczeństwa osoby chronionej;

2) gdy ochrona lub pomoc będą miały charakter długotrwały.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, osobie chronionej można wydać także dokumenty umożliwiające używanie innych niż własne danych osobowych, uprawniające do przekroczenia granicy państwowej, jeżeli:

- 1) ze względu na rodzaj zagrożenia opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osobę chronioną jest niezbędne do zapewnienia skutecznej ochrony;
- 2) wyjazd osoby chronionej za granicę jest uzasadniony jej ważnymi sprawami osobistymi, nie powoduje wzrostu zagrożenia życia lub zdrowia i nie narusza interesu wymiaru sprawiedliwości;
- 3) względy bezpieczeństwa wymagają postugiwania się takimi dokumentami w kraju.

3. Osoba chroniona nie ponosi kosztów wydania dokumentów, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 11. Wydanie dokumentów, o których mowa w § 10, następuje po przeprowadzeniu czynności niezbędnych do wprowadzenia nowych danych osobowych do odpowiednich dokumentów urzędowych, w zakresie koniecznym do skutecznej ochrony.

§ 12. 1. Przed wydaniem dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych osoba chroniona jest obowiązana przekazać Komendantowi Głównemu Policji dotychczas posiadane dokumenty pozwalające na określenie tożsamości tej osoby.

2. Komendant Główny Policji zapewnia wydanie dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych oraz przyjmuje do depozytu dokumenty dotychczas posiadane przez osobę chronioną, pozwalające na określenie tożsamości tej osoby.

3. W przypadkach uzasadnionych udziałem w czynnościach postępowania prowadzonego na podstawie ustawy lub czynnościach cywilnoprawnych i w innych sytuacjach szczególnych, wydaje się osobie chronionej, na czas trwania tych czynności lub sytuacji, dokumenty pozwalające na określenie tożsamości tej osoby.

§ 13. 1. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu lub wydania dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych, Komendant Główny Policji zapewnia osobie chronionej odbieranie przesyłek, których osoba chroniona jest adresatem, przez policjanta posiadającego upoważnienie osoby chronionej lub Komendanta Głównego Policji:

- 1) pod adresem wskazanym na przesyłce lub w umowie o świadczenie usług pocztowych;
- 2) w placówce operatora pocztowego;

3) pod adresem wskazanym operatorowi pocztowemu przez Komendanta Głównego Policji.

2. Policjant odbierający przesyłkę okazuje upoważnienie, o którym mowa w ust. 1.

3. Przesyłki odebrane przez policjanta przekazuje się osobie chronionej za pokwitowaniem.

4. Przed doręczeniem przesyłki osobie chronionej policjant sprawujący ochronę może, za zgodą osoby chronionej, dokonać kontroli zawartości przesyłki.

5. Jeżeli osoba chroniona odmawia pokwitowania odbioru przesyłki, policjant sprawujący ochronę umieszcza adnotację o tym na dokumencie pokwitowania odbioru.

6. W przypadku gdy osoba chroniona odmówi odbioru przesyłki, policjant sprawujący ochronę zwraca przesyłkę operatorowi pocztowemu z pokwitowaniem odbioru zawierającym adnotację, o której mowa w ust. 5.

§ 14. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu wysyłanie przesyłek przez osobę chronioną następuje, w razie potrzeby, za pośrednictwem policjanta upoważnionego przez Komendanta Głównego Policji.

§ 15. 1. Pomoc finansowa może być przyznana osobie chronionej, która nie posiada źródeł utrzymania i nie może podjąć pracy z powodu:

- 1) zagrożenia jej życia lub zdrowia związanego z podjęciem pracy;
- 2) braku możliwości zatrudnienia.

2. Osobom pełnoletnim można przyznać pomoc finansową do wysokości przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾).

3. Osobom małoletnim można przyznać pomoc finansową do wysokości 50 % kwoty, o której mowa w ust. 2.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wysokość pomocy może być inna niż określona w ust. 2 i 3.

5. Pomoc finansowa przyznana osobie chronionej może być wypłacana w gotówce za pokwitowaniem, przekazem, przelewem lub w inny sposób uzgodniony z osobą chronioną.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.

6. Przed zakończeniem ochrony i pomocy Komendant Główny Policji może przyznać osobie chronionej pomoc finansową na zagospodarowanie.

§ 16. W przypadku udzielenia pomocy polegającej na zmianie miejsca pobytu osoba chroniona ma obowiązki pokrywania ze środków uzyskanych w ramach pomocy finansowej kosztów użytkowania lokalu mieszkalnego i szkód przez nią wyrządzonych w tym lokalu.

§ 17. 1. Pomoc polegająca na przeprowadzeniu zabiegu chirurgicznego usuwającego charakterystyczne elementy wyglądu lub operacji plastycznej może być udzielona, jeżeli jest niezbędna do zapewnienia bezpieczeństwa osobie chronionej i pozwoli na istotną zmianę wyglądu tej osoby.

2. Udzielenie pomocy, o której mowa w ust. 1, polega na zorganizowaniu i sfinansowaniu przeprowadzenia zabiegu lub operacji w zakładzie opieki zdrowotnej.

§ 18. 1. Ochrony lub pomocy udziela się, z zastrzeżeniem ust. 2, na czas oznaczony wskazany w postanowieniu prokuratora, z wyjątkiem pomocy, o której mowa w § 17.

2. Wydanie dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych może nastąpić na czas nieoznaczony.

§ 19. Jeżeli zagrożenie życia lub zdrowia osoby chronionej nie ustało, prokurator na wniosek tej osoby lub z urzędu, za jej zgodą, może wydać postanowienie o udzieleniu ochrony lub pomocy na dalszy czas oznaczony.

§ 20. 1. Komendant Główny Policji lub Dyrektor Generalny Służby Więziennej może wystąpić do prokuratora o:

- 1) cofnięcie ochrony lub pomocy — w przypadku naruszenia przez osobę chronioną zasad i zaleceń w zakresie ochrony albo niewykonywania obowiązków, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- 2) zakończenie ochrony lub pomocy — w razie ustania przesłanek, które uzasadniały ich udzielenie.

2. Komendant Główny Policji przekazuje prokuratorowi zarządzenia wydane w przedmiocie ochrony lub pomocy.

3. Komendant Główny Policji współdziała z innymi organami oraz instytucjami państwowymi i samorządowymi, w tym szkołami i uczelniami, w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobie chronionej.

§ 21. Cofnięcie ochrony lub pomocy następuje:

- 1) w przypadkach, o których mowa w art. 18b ust. 1 i art. 21 ust. 1 ustawy;

2) jeżeli osoba chroniona rażąco narusza warunki udzielenia ochrony lub pomocy, a zwłaszcza:

- a) nie przestrzega porządku prawnego,
- b) zataja istotne informacje mające znaczenie dla ochrony,
- c) nie stosuje się do niezbędnych dla ochrony poleceń policjantów sprawujących ochronę,
- d) korzysta z pomocy niezgodnie z jej przeznaczeniem.

§ 22. 1. W razie wydania przez Komendanta Głównego Policji, w trybie art. 18 ustawy, zarządzenia o zmianie formy pomocy, polegającej na wydaniu dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych, osoba, której wydano dokumenty, jest obowiązana zwrócić je w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się zarządzenia.

2. Jeżeli wydanie dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych nastąpiło na czas oznaczony, osoba, której wydano dokumenty, jest obowiązana zwrócić je w terminie 7 dni od dnia ustania tej formy pomocy.

3. Po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, wydaje się z depozytu dokumenty przekazane Policji zgodnie z § 12 ust. 1.

§ 23. Wnioski, protokoły, postanowienia, a także inne dokumenty i materiały, dotyczące okoliczności ochrony lub pomocy, wyłącza się z akt postępowania.

§ 24. 1. Ochronę i pomoc kończy się w przypadkach:

- 1) uwzględnienia wniosku osoby chronionej o zakończenie ochrony lub pomocy;
- 2) ustania zagrożenia życia i zdrowia osoby chronionej;
- 3) uzyskania dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych lub możliwości zarobkowania.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może być cofnięty do czasu wydania postanowienia prokuratora.

§ 25. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych warunków, zakresu i sposobu udzielania oraz cofania ochrony i pomocy świadkom koronnym i innym osobom (Dz. U. Nr 165, poz. 1196).

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Kaczyński*